

Kázání při mši svaté o Květné neděli

Mons. Petr Piřha

28. března L. P. 2021

Bratři a sestry,

Ioni touto dobou jsme začínali slavit Velikonoce v podmínkách, jaké si nikdo z nás nedovedl představit, nikdo z nás nic podobného nezažil. I když jsme mnozí měli obavy, že Covidová epidemie bude trvat dlouho, všichni jsme předpokládali, že letos už budou Velikonoce slaveny normálně. Nákaza bude ustupovat, mnohé se naučíme, budeme mít účinný lék, očkování atp. Dnes stojíme unavení a deprimovaní v podmínkách ještě horších. V rovině praktického života jsme nutně zoufalí a vidíme, jak zpočátku veliká solidari- ta mizí jako sníh pod hřejivým sluncem.

V rovině duchovního života jsme se dostali do jiné, rovněž aktuálně nezná- mé fáze, ale po roce můžeme snad říct, že jsme po těžkých bojích mnoho získali. Víme o mnohém víc. A můžeme pozorovat, že v rovině klidného realismu lze již předvídat a situaci v sociální rovině nějak zvládat. Za nesporné považuji hlubší chápání narození, života i smrti Krista a jeho vítězného zmrtvýchvstání. Rovněž jsme si daleko více ozřejmili, že víra dostala charak- ter obhajoby zdravého myšlení, které zpětně ovlivňuje pevnost života víry. Stará pravda, že víra předpokládá rozum a rozum potřebuje víru, je tak jasná jako snad nikdy. Odstraňovat zmatení těchto veličin, jejich vzájemné antago- nické oddělování, je nejvýznamnějším bodem zápasu. Při hlubším pohledu je vidět, že to je zápas o člověka jako jedince i jako biologický druh.

Zmíněný zápas se nám zjevuje ve velikonočním Kristově příběhu jednou jako zjevné vítězství, podruhé jako kolosální prohra, protože se jedná o dlouhou válku. Jejím počátkem je první chyba, kterou udělal první lidský pár u stromu poznání. Tím skutkem se oddělilo věřící rozumné bytí člověka a stalo se vnitřně rozpornou existencí. V Božím zákonu o stromu v zahradě Edenu šlo o ochranu před následky ochutnání ovoce poznání, kterými jsou starosti, ztráta naděje, obava z Boha atd. My, jako křesťané se od té chvíle snažíme dosáhnout stromu života, jehož plodem je spása, odpuštění a vy- léčení k původnímu stavu. K tomu došlo při Kristových Velikonocích, kdy nastala prudká eskalace sporu, rychlý spád války, jejíž výsledek kolísal, až došlo k definitivní vítězné bitvě.

Dnešní liturgii předchází 40 dní postní přípravy. K čemu dospěje člověk, kte- rý postní dobou poctivě projde? Poznává, že doopravdy je jen prach a jde vstříc nevyhnutné smrti. To je hodně depresivní a zoufalá vyhlídka. Jenže Písmo nám k tomu říká něco útěšného a nadějeplného. Uvažujme o tom.

Slavíme dnes slavný Kristův vjezd do Jeruzaléma. Tomuto vjezdu těsně předcházelo vzkříšení Lazara. Kristus byl u hrobu velmi dojat a plakal. Mnoho lidí dnes oplakává své zemřelé. Jenže mnohé slzy jsou odlišné od Ježíšových. Jsou drásavě zoufalé. Plačící sotva přitom uvažují o smrti, která postihne i je. Všimněme si i výroku Lazarovy praktické sestry Marty: *Kdybys tu býval byl, můj bratr nebyl by zemřel.* Vidíme tedy, že rozhodujícím momentem je Kristova přítomnost, a ptejme se sami sebe, zda, proč a jakým způsobem se Kristu vzdalujeme.

Druhou věcí, které je třeba si všimnout, je epizoda s oslátkem. *Řekněte jim: „Pán je potřebuje,“ a nechají vás.* Je to zvláštní, ale Pán stále něco potřebuje. Opět je tu pro nás otázka, zda a jak ochotně mu potřebné věci dáváme. Naši bližní, a ne jen naši vlastní a ne jen věřící, potřebují dnes mnohé věci materiální, ale možná především duchovní. Utěšujme, povzbuzujme, nesme jim naději.

K samotnému vjezdu do Jeruzaléma bych rád připomněl, že Kristus byl vítán zástupy, ale zdaleka ne celým Jeruzalémem. Velerada a zákonníci naopak viděli v Kristově triumfu nebezpečí. To se kromobyčejně podobá dnešní situaci a chování vlády, společenských a akademických elit. Ratolesti už jednou provždy budou znamením uvítání Vítěze nad smrtí. Byl a je vítán slovy *Požehnaný, který přichází ve jménu Páně.* Opakujeme to při každé mši svaté. Je ovšem otázka, zda také my jsme takto vítáni, resp. zda jdeme životem v tomto jménu. Nejvíce se však vždy znovu sám zamýšlím nad závěrečnými verši žalmu 24:

*Zdvihněte, brány, své klenby,
zvyšte se prastaré vchody,
ať vejde Král slávy.*

Co je to za brány? Co je to za vchody? Jde jistě v první řadě o bránu, kterou Ježíš přišel na svět. Tou je Maria Panna, která se musila vysoko vztýčit, aby dosáhla odvahy uposlechnout hlasu archanděla Gabriela a přijala Boží Slovo. Protože to bylo Boží slovo, bylo to Slovo tvůrčí. Ozvalo se tichým pláčem, ale vyrostlo k vyhlášení Božího království – Horské řeči. A běží rychle celým světem. Prastarými vchody jsou všichni lidé, neboť jsme stvořeni k obrazu Božímu. Hadovou lstí v Ráji stali jsme se pokroucenými, ustrašenými hrbáči, kteří se neodvažují pohlédnout ke hvězdám na nebeské klenbě, odkud přichází Ježíš z výsosti. Je zcela logické, lidé takto poškození nejsou s to ho poznat, jak o tom mluví Jan: *Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali,* protože ho jako takového nepoznali. Vždyť přeci sám řekl svým apoštolům, před tím než od nich vystoupil na nebesa, aby hleděli vzhůru, protože přijde odtud, kam nyní odchází. Takový, Božímu hlasu otevřený a přijímající, má být postoj každého křesťana, protože křesťanem je ten, kdo vyznává, že *věří v Ježíše Krista, ve vzkříšení těla a život věčný.* Amen.